

Težka zgodovina koroških Slovencev

Knjiga v Trstu živeče sociologinje Marije Jurić Pahor
Med krukastnim in kljukastim križem

SANDOR TENCE |

CELOVEC |

12. avg. 2026 | 12:28

Dark Theme

Mohorjeva družba iz Celovca je izdala knjigo Marije Jurić Pahor z naslovom Med krukastim in kljukastim križem, ki predstavlja težko zgodovino koroških Slovencev v času zgodnjega avstrijskega nacizma. Kot je napisal Iztok Ilich v Bukli je v Trstu živeči avtorici odlično uspelo iz zelo obsežnega (avto)biografskega in drugega arhivskega gradiva ter strokovne literature izluščiti ključne dokumente iz tistih časov. Vse to je povezala v impresivno kronološko celoto.

Knjiga na podlagi obsežne »spominske literature«, ki vključuje tudi pričevanja, dnevnih in tedenskih časopisov, dokumentarnega gradiva ter relevantnih znanstvenih objav ponazarja, da vzpostavljanje nacizma in nacistične oblasti na Koroškem ni sovpadalo le s stopnjevanjem diskriminacije koroških Slovenk in Slovencev. Šlo je tudi za načrtno podžiganje teženj po odstranitvi vsega, kar je bilo povezano s slovenskim jezikom in kulturo.

»Anšlus«, priključitev Avstrije k nacistični Nemčiji, se je zgodil leta 1938, a se je dolgo pripravljalo v ozračju preobrazbe Avstrije v avtoritarno »stanovsko državo« s fašističnimi značilnostmi. Marija Jurić Pahor piše, da se je Avstrija imela za »krščansko« in v primerjavi z nacistično Nemčijo za »boljšo nemško državo« in da je našla svoj ustrezen izraz tudi znotraj slovenske narodne skupnosti.